

PIYANO DERSİNDE KULLANILAN ANLAMLANDIRMA STRATEJİLERİNİN ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENME DÜZEYLERİNE VE TUTUMLARINA ETKİSİ*

*Kemal Oğuz ER**

*Zeynep KUŞ ÖZER***

ÖZ

Bu çalışma, anlamlandırma stratejilerinin, Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi (GSML) Müzik 10. Bölümü öğrencilerinin piyano öğrenme düzeylerine ve tutumlarına etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Bursa Zeki Müren G.S.S.L' nde öğrenim gören Müzik Bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Bu çalışmada, deneysel yöntem kullanılmıştır. Çalışmanın deneysel kısmında, kontrol gruplu ön test son test modelinden yararlanılmıştır. Deney ve kontrol grubuna, Tufan ve Güdek (2008) tarafından geliştirilen Piyano Dersi Tutum Ölçeği ve Akın (2007) tarafından geliştirilen “Keman Dersi Gözlem Formu” Piyanoya uyarlanarak uygulanmıştır. Yapılan deneysel çalışma sonucunda piyano dersinde kullanılan anlamlandırma stratejilerinin, öğretmen merkezli yaklaşıma göre öğrencilerin piyano öğrenmelerinde başarıyı arttırdığı ve derse karşı tutumlarını olumlu etkilediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Anlamlandırma Stratejileri, Öğrenme Stratejileri, Piyano Öğretimi

The Effect of Elaboration Strategies Used in Piano Lessons on Students' Learning Levels and Attitudes**

ABSTRACT

This study was carried out in order to determine the effect of elaboration strategies on the piano learning levels and attitudes of the students at Bursa Zeki Müren Fine Arts and Sports High School, Department of Music. In this study, experimental methods were used. In the experimental part of the study, pretest and posttest model with control groups was used. As a result of the experimental study, it was seen that the elaboration strategies used in piano courses increased the student achievement in learning how to play the piano in comparison with the teacher-centered approach and found to positively influence their attitude towards the course.

Key Words: Elaboration Strategies, Learning Strategies, Piano Teaching

* Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü

** Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi

“Müzik, insan kulağının zevkle, ilgisizlik ya da arada bir hoşnutsuzlukla algıladığı hemen hemen uyumlu notaların ahenkli sıralanışıdır” (Aktüze, 2004, 379). Başka bir tanımla “müzik, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan bir bütündür” (Uçan, 1994, 16).

Güzel sanatlar eğitiminin önemli bir boyutunu oluşturan müzik eğitimi, sessel ve işitsel nitelik taşıyan bir sanat eğitimidir. Müzik eğitiminin amacı, müziksel davranış kazandırma veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturmaktır. Bu amaçla, bireyin müziksel yaşantısı temele alınarak, belirlenen hedeflere erişilmektedir.

Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumlar, Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları, Güzel Sanatlar Fakültelerine bağlı Müzik Bölümleri, Devlet Konservatuarlarına bağlı Müzik ve Müzikoloji Bölümleri ile Milli Eğitim Bakanlığı, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü’ne bağlı Güzel Sanatlar ve Spor Liseleridir. Kurulduğu andan itibaren Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Güzel Sanatlar Lisesi gibi isimler alan bu kurumlar 04. 12. 2008 tarihli 1608 sayılı 2008/81 genelgeyle ortaöğretim okul çeşitliliğinin azaltılması amaçlı düzenlemeler sonunda Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ve Spor Liseleri, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri adı altında birleştirilmiştir (MEB, 2008, <http://ktogm.meb.gov.tr/okul%20cesitliliği/genelge%2081.pdf>).

“Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri, Anadolu statüsünde olup güzel sanatlar ve spor eğitimi alanında yatılı, gündüzlü ve karma olarak ilköğretim üzerine 4 yıl eğitim ve öğretim yapılan okullardır. Bu okullar, öncelikle güzel sanatlar ve sporla ilgili yükseköğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır” (Resmi Gazete, 16.06.2009, Sayı; 27260).

Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Müzik Bölümü’nde verilen müzik eğitiminin en önemli alanlarından birini çalgı eğitimi oluşturmaktadır. Öğrenciler, okula başladıkları andan itibaren fiziksel yapılarına uygun olarak seçilmiş bir çalgı ile bütünleşerek öğrenim sürecini tamamlamaktadırlar. Bunun yanında alınan piyano eğitimi de bu sürecin başarılı bir şekilde tamamlanmasında önemli bir yer tutmaktadır.

Piyano tuşlu bir çalgı olup tuşlarına basıldığında sahip olduğu mekanizma sayesinde ses elde edilmektedir. Piyanonun on parmakla çalınabilmesi çoksesliliği de beraberinde getirmekte ve bu yönüyle tek başına bir orkestraya benzemektedir (Erol, 1999, 84). Bulut (2006), piyano eğitimi süresince öğrencilere, piyano dersi öğretim programında yer alan hedef ve davranışların kazandırılmasının amaçlandığını, bu amaca ulaşılmasının söz konusu liselerden mezun öğrencilerin, müzik öğretmenliği lisans eğitimlerine, sağlam temellere dayalı nitelikli bir piyano eğitimi geçmişi ile başlamalarının sağlanması bakımından son derece önemli olduğunu belirtmektedir.

Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Müzik Bölümlerinde uygulanan piyano eğitimi öğretim programında yer alan hedef ve davranışlara ulaşılması ve kazanılan davranışların kalıcılığı derste kullanılan yöntem ve tekniklerin etkililiği ile mümkündür. Otacioğlu (2005) piyano eğitiminin, çağdaş uygulama ile bir bütünü algılar gibi, notaların tamamını bir bakışta görüp klavyede hissetme yeteneğinin geliştirilmesi gerektiğini, etütler üzerinde devamlı çalışmanın ise nota okumak kadar klavye tekniğini geliştirdiğini vurgulamaktadır.

Piyano eğitiminde öğrenmeyi sağlamada kullanılan bilişsel süreçlerin uygun düzenlenmesi, öğrenme başarısını etkileyen faktörlerden biridir. Tam ve anlamlı öğrenmenin sağlanması için bilişsel süreçlerin iyi planlanması gerekmektedir (Kurtuldu, 2007, 47). Bu doğrultuda piyano eğitiminde, daima yenileşen ve gelişen yöntemlere ihtiyaç duyulmaktadır (Askerova, 1997, 3).

Anlamlandırma stratejileri de piyano öğretiminde kullanılabilecek teknikler arasında yer almaktadır. Anlamlandırma stratejileri, öğrencilerin yeni bilgileri ön bilgileriyle ilişkilendirmelerini sağlayan tekniklerdir. Yeni bilgilere, daha önce öğrenilen bilgilerden hareketle anlam verilmesi, bunları öğrencinin zihninde kendine ait yorumlarla saklaması ve bu bilgileri hatırlamak üzere uzun süreli belleğe göndermesi anlamlandırma stratejilerinin temelini oluşturmaktadır (Erden ve Akman, 1998,156).

Anlamlandırma stratejilerinin yedi alt basamağı müzik öğretiminde de çalışılmıştır. Akın (2007), keman eğitiminde kullanılabilecek anlamlandırma stratejilerinin basamaklarını: özetleme, çıkarımlar yapma, önceki bilgilerle yeni bilgileri ilişkilendirme, benzerlikler oluşturma, karşılaştırmalar yapıp farklılıkları bulma, uygulama ve not alma olarak belirlemiştir. Ertem (2003) ise, piyano eğitiminde kullanılabilecek anlamlandırma stratejileri basamaklarını şu şekilde saptamıştır:

- a. Zor gelen pasajları (tercihen renkli kalemle) işaretleme.
- b. Çalışılması gereken yerleri (tercihen renkli kalemlerle) özel işaretlerle belirleme.
- c. Parça içersinde geçen terimlerin anlamlarını araştırma.
- d. Önceden öğrenilen parçalarla yeni öğrenilen parçalar arasında bağlantılar kurma.
- e. Yeni öğrenilenlerle eski bilinenleri birleştirme.
- f. Yeni öğrenilenlerle eski bilinenler arasında benzerlikler arama.
- g. Yeni öğrenilenlerle eski bilinenler arasında farklılıklar arama.
- h. Yeni davranışları zihinde canlandırma.

AMAÇ

Araştırmanın temel amacı, Anlamlandırma Stratejileri temele alınarak öğretim yapılan 10. Sınıf piyano dersinin, öğrencilerin öğrenme düzeylerine ve piyano dersine yönelik tutumlarına etkisini belirlemektir. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki hipotezler test edilmeye çalışılmıştır.

1. 10. Sınıf piyano öğretiminde:
 - a. Öğretmen Merkezli öğrenme ortamlarının oluşturulduğu kontrol grubunun ön tutum-son tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur **Ho:kontrol grubu ö.t.-kontrol grubu s.t.=0**
 - b. Anlamlandırma Stratejilerinin uygulandığı deney grubunun ön tutum-son tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur **Ho:deney grubu ö.t.-deney grubu s.t.=0**
 - c. Anlamlandırma Stratejilerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin ön tutum puanları ile Öğretmen Merkezli öğrenme ortamlarının oluşturulduğu kontrol grubu öğrencilerinin ön tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur **Ho:deney grubu ö.t.-kontrol grubu ö.t.=0**
 - d. Anlamlandırma Stratejilerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin son tutum puanları ile Öğretmen Merkezli öğrenme ortamlarının oluşturulduğu kontrol grubu öğrencilerinin son tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur **Ho:deney grubu s.t.-kontrol grubu s.t.=0**
2. 10. Sınıf piyano öğretiminde Anlamlandırma Stratejilerinin öğrencilerin öğrenme düzeylerine etkisi ne düzeydedir?
 - a. Öğrencinin parçada belirlenen hedeflere ulaşmak için, parçanın önemli noktalarını ve verilmek istenen bilgiyi belirleyerek parçayı özümsemesi için **özetler çıkarması** piyano öğrenimini ne ölçüde etkilemektedir?
 - b. Öğrencinin parçada belirlenen hedeflere ulaşmak için, **çıkartımlar yapararak** parçada işlenen teknikleri belirlemesi piyano öğrenimini ne ölçüde etkilemektedir?
 - c. Öğrencinin parçada kazanılması istenilen kritik davranışlar için var olan bilgisi ile yeni bilgi arasında bağlar kurarak tutarlı bir şekilde bütünleştirilmesi; başka bir deyişle **ilişkilendirmesi** ve bunlar arasındaki **farklılıkları bulması** piyano öğrenimini ne ölçüde etkilemektedir?
 - d. Belirlenen eserde öğrencinin öğreneceği bilgiler ile önceden çalışmış olduğu parçalar arasında **karşılaştırmalar yapması** piyano öğrenimini ne ölçüde etkilemektedir?
 - e. Öğrencinin eser içerisinde saptadığı kazanılması gereken hedefler için, yeni öğrendiği tekniği ya da parça içindeki davranışları çalarak, tekrar ederek hayata geçirecek **uygulamalar yapması** piyano öğrenimini ne ölçüde etkilemektedir?

- f. Öğrencilerin metindeki önemli bilgileri belirleyip uzun süreli belleğe bu şekilde kodlayarak gönderecek **notlar alması** piyano öğrenimini ne ölçüde etkilemektedir?

ÖNEM

Amaçlarından biri, müzik öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarına alt yapısı oluşmuş öğrenciler hazırlamak olan ortaöğretim kurumlarından biri de Güzel Sanatlar ve Spor Liseleridir. Bu kurumlar, müziğe yeni başlayacak ve bundan sonraki hayatlarının her aşaması müzikle iç içe olacak gençleri alanında yeterli, yükseköğretim kurumlarına hazır ve en önemlisi mesleğini seven bireyler olarak yetiştirmektedir. Burada verilen eğitimin kalitesi ile yükseköğretime devam edecek öğrenciler, üniversitede edindikleri bilgilerle bütünleşerek daha da güçlenmekte ve tam donanımlı müzik eğitimcileri olmaktadır.

Müzik eğitimine yeni başlayacak ve bu alanı kendilerine meslek edineceklerin etkili ve verimli bir eğitim sürecinden geçmeleri halinde, ilerideki mesleki çalışmalarında, müzik eğitimi alanında önemli katkılarda bulunmaları beklenmektedir. Buna bağlı olarak Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Müzik bölümlerinde okumakta olan öğrencilerin mesleki eğitimlerinde diğer alan dersleri kadar piyano eğitimi de önemlidir. İmkânlar dâhilinde mesleki yaşantılarında gerek sınıf içinde şarkı öğretiminde öğretilen şarkılara eşlik etmede ve nota öğretiminde, gerekse ders dışı etkinliklerde piyano yaygın olarak kullanılan bir çalgıdır.

Piyano öğretiminde öğrencinin sadece çalması önemli olmamalıdır. Nasıl öğrendiği, nasıl algıladığı ve nasıl yorumladığı gibi sorulara cevap aranmalıdır. Kullanılan yöntem ve teknikler çağdaş uygulamalar ile çeşitlilik kazanmaktadır. Bu doğrultuda çalışmanın sonucunda ortaya çıkacak sonuçların piyano öğretimindeki eksikliklerin tespiti ve geliştirilmesinde yararlı olacağı düşünülmektedir.

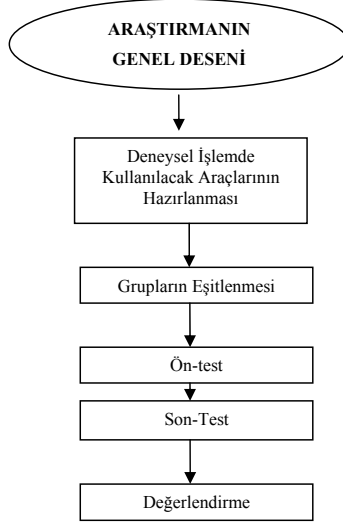
YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

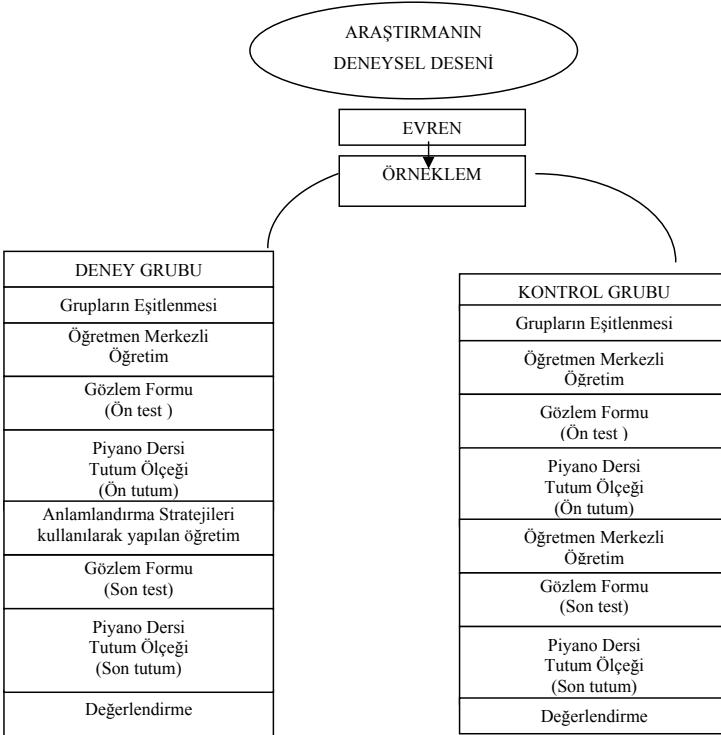
Bu çalışmada, “Kontrol Gruplu Ön Test-Son Test Deneysel Desen Modeli” kullanılmıştır. Bu modelin kullanılmasındaki amaç, aynı örneklemden alınan, eşleştirilmiş iki grubun arasında farklı durumlar altında sergiledikleri davranış ve tutumların ölçülebilmesi için uygun bir yöntem olmasıdır.

Araştırma deneysel olarak planlanmıştır. Araştırmanın Genel Deseni Şekil 1’de verilmiştir. Araştırmanın deneysel kısmı ise ayrıntılı olarak Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 1. Araştırmanın Genel Deseni

Şekil 2. Araştırmanın Deneysel Deseni

Araştırmanın Deney ve Kontrol Grupları

Araştırmanın deney ve kontrol grupları, 2009-2010 öğretim yılında Zeki Müren Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi (GSML) Müzik Bölümü'nde öğrenim gören 96 öğrenciden seçilmiştir. 10. Sınıf öğrencilerinden toplam 12 öğrenci deney ve kontrol grubunu oluşturmaktadır.

Deney ve kontrol gruplarını belirlerken, 9. sınıf öğrencilerinin piyano eğitimlerine ilişkin ön bilgiye sahip olmamaları, 11. ve 12. sınıf öğrencilerinin büyük bir kısmının birden fazla piyano öğretmeniyle çalışmış olmaları, 10. sınıf öğrencilerinin bu araştırmada denek olarak seçilmelerinde etkili olmuştur.

Öğrencilerin piyano eğitimlerine ilk olarak Zeki Müren Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi'nde (GSML) başlamış olmaları ön koşul kabul edilmiştir. 28 öğrenciden oluşan 10. sınıf öğrencileri arasından 20 öğrencinin piyano eğitimlerine ilk olarak bu okulda başladıkları tespit edilmiştir. 20 öğrencinin okul idaresinden alınan 9. sınıf piyano dersi not ortalamaları incelenmiş ve bunlardan altısının sınıf tekrarı yaptığı tespit edilerek deneysel işlem dışına çıkarılmıştır. Kalan 14 öğrenci ile ilgili piyano öğretmenlerinin öğrencilere ilişkin görüşleri alınmış, yapılan elemelerden sonra 12 öğrenci deneysel işlem için uygun görülmüştür. Bu öğrenciler piyano dersi yılsonu not ortalamalarına göre grup ortalamaları birbirine yakın olacak şekilde deney ve kontrol grubu olmak üzere tesadüfi atanmışlardır. Bu sayede iki grubun homojen ve eş düzeyde olmaları sağlanmaya çalışılmıştır. Tablo 1'de deney ve kontrol grubu öğrencilerinin 9. sınıf yılsonu piyano dersi notları ve grupların ortalama puanları verilmiştir.

Tablo 1. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin 9.Sınıf Piyano Dersi Not Ortalamaları

Grup	1. Öğrenci	2. Öğrenci	3. Öğrenci	4. Öğrenci	5. Öğrenci	6. Öğrenci	Ortalama
Deney	33	41,49	51	65,33	59,19	74,5	54,085
Kontrol	35,49	45,49	39,66	59,33	64,33	77,99	53,715

Tablo 1'de notların ortalamaları alındığında deney (54,085) ve kontrol grubunun (53,715) puanlarının birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Deneysel İşlemden Kullanılan Araç ve Teknikler

Araştırmada, deneysel işlemin ilk aşamasında deney ve kontrol grubuyla öğretmen merkezli öğrenme ortamlarının oluşturulduğu piyano dersinden sonra öğrencilerin bu derse yönelik tutumlarını ve öğrenme düzeylerini, deneysel işlemin ikinci aşamasında ise deney grubuyla anlamlandırma stratejileri doğrultusunda, kontrol grubuyla ise öğretmen merkezli öğrenme ortamlarının oluşturulduğu piyano dersinden sonra öğrencilerin bu derse ilişkin tutumlarının ve öğrenme düzeylerinin değişip değişmediğini belirlemek amacıyla “**Piyano Dersi Tutum Ölçeği**” ve “**Piyano Dersi Gözlem Formu**” kullanılmıştır. Ayrıca, deneysel işlemin ilk ve son aşamasında piyano dersinde kullanılmak üzere iki farklı eser belirlenmiştir.

Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeği

Bu çalışmada izin alınarak kullanılan Tutum Ölçeği, Tufan ve Güdek tarafından geliştirilmiş ve üç üniversitede müzik eğitimi anabilim dallarına devam eden 316 öğ-

renci üzerinde uygulanmıştır. Ölçeği'nin yapı geçerliğini belirlemek amacıyla faktör analizi yapılmış varimax dönüşümlü temel bileşenler analizi yöntemi kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirliği için iç tutarlık katsayısı (Cronbach alpha) ve bu kapsamda madde toplam korelasyonları hesaplanmıştır. Faktör yüklerinin 0.60 ile 0.79 arasında değiştiği, Kaiser-Meyer Olkin (KMO) değerinin $\alpha=0.97$, güvenilirlik çalışması için hesaplanan iç tutarlık katsayısı (Cronbach alpha) değerinin $\alpha=0.97$ olduğu görülmüştür. Bunun yanında, iki yarım test güvenilirliği için ölçeğin iki eş yarısından alınan puanlar arasındaki korelasyona bakılmış, bu değer 0.86 olarak bulunmuştur.

Piyano Dersi Gözlem Formu

Akın tarafından geliştirilen “Keman Dersi Gözlem Formu” izin alınarak piyanoya uyarlanmıştır. Bu form, deneye katılan öğrencilerin anlamlandırma stratejilerini kullanarak piyano öğrenmede ne ölçüde başarılı olduklarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Piyano Dersi Gözlem Formu “çok iyi”, “iyi”, “orta”, “kötü” ve “çok kötü” şeklinde hazırlanmış beşli Likert ölçeği kullanılarak oluşturulmuştur. Piyano Dersi Gözlem Formu için, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Piyano Dersi Öğretim Elemanlarının görüşüne başvurularak uzman görüşü alınmıştır. Uzman görüşü alınarak hazırlanmış ifadeler anlamlandırma stratejileri basamakları ile ilişkilendirilmiş ve Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Piyano Dersi Gözlem Formunda Yer Alan Anlamlandırma Stratejileri İfadeleri

Anlamlandırma Stratejileri Basamakları	Gözlem Formu İfadeleri
Çıkarımlar Yapma	1. Parçada ağırlıklı olarak hangi tekniğin bulunduğunu saptama 2. Parçanın tonunu belirleme 3. Parçanın ölçüsünü belirleme 4. Nüansları belirleme 5. Parçada geçen diğer teknikleri saptama
Benzerlikler Oluşturma	
Uygulama	6. Parçayı tartım ve notaları ile doğru çalma 7. Parçada geçen tekniklerle ilgili etüt çalma 8. Parçadaki parmak numaralarını uygulama 9. Parçanın tonu ile ilgili gamlar çalma 10. Parçayı müziksel açıdan yorumlama
Farklılıklar Bulma ve İlişkilendirme	11. Parçada eksik ölçü olup olmadığı fark etme 12. Önceden çalışılmış tekniklerle yeni öğrendiği tekniği ilişkilendirme
Özetleme	13. Önceden öğrendiği teknikleri özetleme 14. Parçada öğrenilen teknikleri kendi ifadeleri ile özetleme 15. Parçanın hızını ve metronom sayısını gözden geçirme 16. Tartım kalıplarını gözden geçirme
Karşılaştırmalar Yapma	17. Legato ve non-legato tekniklerini karşılaştırma
Not Alma	18. Parçadaki boş yerlere parça ile ilgili notlar yazma 19. Parçadaki müzikal terimleri belirleyip işaretleme 20. Parçada zor olarak görülen yerleri belirleyip not alma

Piyano Dersi Gözlem Formu'nda anlamlandırma stratejileri basamaklarından benzerlikler oluşturma basamağına ilişkin ifadeler yer olmadığından öğrencilerin bu basamağına ilişkin öğrenme düzeyleri değerlendirilememiştir.

Deneysel Uygulamada Kullanılan Eserler

Deneysel işlemde veri elde etmek amacıyla ön testte Alman besteci W.A. Mozart'ın 1762'de bestelediği Minuet, son testte J.S. Bach'ın bestelediği 3. No'lu İngiliz Süit'inden Musette adlı piyano parçaları kullanılmıştır. Bu parçalar, Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Liseleri Piyano Öğretim Programı ile ilişkili ve öğrencilerin düzeylerine uygun olarak ayrıca alanında uzman görüşü (Uludağ Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Piyano Dersi Öğretim Elemanları) alınarak seçilmiştir. Her iki parçanın da zorluk derecesi birbirine eşittir. Ders planları, piyano dersi yıllık plan doğrultusunda hazırlandığı için iki farklı eser belirlenmiştir. Uygulama öncesi hazırlanan ders planında her eserin öğretimi için dört hafta ayrılmıştır. Eserler, piyano dersinde işlenecek konulara göre seçilmiştir.

Deneysel Uygulama Süreci

Deneysel uygulama 8 hafta sürmüştür. Deneysel işlemin ilk dört haftasında öğretmen merkezli öğrenme ortamlarının oluşturulması için sunuş yolu ve düz anlatım yöntemi kullanılarak ders planları hazırlanmıştır. Deney ve kontrol grubu ile sunuş yolu ve düz anlatım yöntemiyle hazırlanan ders planları doğrultusunda her öğrenciyle haftada bir ders saati olmak üzere bireysel çalışılmıştır. 4. haftanın sonunda öğrencilerin performansları kayıt altına alınmıştır. Kayıtlar, biri araştırmacı olmak üzere toplam 4 gözlemci (Piyano Öğretmeni) tarafından izlenmiş ve veriler piyano dersi gözlem formlarına işlenmiştir. Elde edilen veriler ön test puanlarını oluşturmuştur. Bunun yanında öğrencilerin derse karşı tutumlarını belirlemek için piyano dersi tutum ölçeği kullanılmıştır. Tutum ölçeğinden elde edilen veriler ön tutum puanlarını oluşturmuştur.

Uygulamanın ikinci yarısında deney grubuyla anlamlandırma stratejileri temele alınarak hazırlanan ders planları doğrultusunda piyano dersleri işlenmiştir. Kontrol grubuyla sunuş yolu ve düz anlatım yöntemine devam edilmiştir. Uygulamanın sonunda öğrencilerin son performansları tekrar kayıt altına alınmıştır. Biri araştırmacı toplam 4 gözlemci tarafından kayıtlar izlenmiş, veriler piyano dersi gözlem formlarına işlenmiştir. Uygulama sonunda elde edilen veriler son test puanlarını oluşturmuştur. Bu aşamada öğrencilere tekrar piyano dersi tutum ölçeği uygulanmıştır. Tutum ölçeğinden elde edilen veriler son tutum puanlarını oluşturmuştur.

Verilerin Analizi

Bursa Zeki Müren Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Müzik Bölümü 10. sınıf piyano öğretiminde Anlamlandırma Stratejilerinin uygulandığı deney grubu ile Öğretmen

Merkezli öğrenme ortamlarının oluşturulduğu kontrol grubu öğrencilerinin tutumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını tespit etmek için analizler yapılırken örneklem sayısının az olmasından dolayı veriler normal bir dağılım göstermediği için non-parametrik testler arasında yer alan **Wilcoxon Sign Rank** testi ile **Mann Whitney U** testi kullanılmıştır.

Wilcoxon Sign Rank testi (eşleştirilmiş çiftler testi), ilişkili iki ölçüm setine ait puanlar arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amaçlı kullanılmaktadır. Bu test, ilişkili iki ölçüm setine ait fark puanlarının yönünün yanı sıra miktarını da dikkate almaktadır (Büyüköztürk, 2006, 162). Başka bir deyişle, birbiri ile ilişkili iki değişkene ait dağılımların karşılaştırılarak dağılımlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek amaçlı kullanılmaktadır (Ural ve Kılıç, 2006, 271).

Araştırmada Wilcoxon Sign Rank testi, deney grubu öğrencilerinin ön tutum ve son tutum puanları arasındaki farkın ve aynı şekilde kontrol grubu öğrencilerinin ön tutum ve son tutum puanları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını test etmek için kullanılmıştır.

Mann Whitney U testi, birbirinden bağımsız iki grubun veya örneklemin bağımlı bir değişkene ilişkin ölçümlerin karşılaştırılarak iki dağılım arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek amacı ile kullanılmaktadır (Ural ve Kılıç, 2006, 269). Başka bir anlatımla, bu test iki ilişkisiz grubun, ilgilenilen değişken bakımından evrende benzer dağılımlara sahip olup olmadığını test etmektedir (Büyüköztürk, 2006, 155).

Araştırmada kullanılan Mann Whitney U testi, deney ve kontrol gruplarının ön tutum puanları arasındaki farkın ve aynı grupların son tutum puanları arasındaki farkın olup olmadığını test etmek amaçlı kullanılmıştır.

Gözlemciler arası uyumun olup olmadığını tespit etmek için basit korelasyon analizi testi kullanılmıştır. Biri araştırmacı olmak üzere toplam 4 gözlemci tarafından verilen öğrencilerin ön test ve son test puanları ilişkilendirilmiştir.

Büyüköztürk (2006)'e göre, değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesi, değişkenlerin ölçme yapısına, dağılımın özelliklerine, aralarındaki ilişkinin doğrusal olup olmamasına, değişken sayısına ve kontrol durumuna bağlı olarak farklı istatistiksel teknikler kullanılarak yapılmaktadır. İki değişken arasındaki ilişkinin miktarını bulup yorumlamak amacıyla kullanılan yöntem basit korelasyon analizidir (Büyüköztürk, 2006, 31).

Korelasyon katsayı değeri -1 ile +1 arasında bir değer alır. Bu değer, 0-0,29 arası olursa değişkenler arası ilişki zayıf, 0,30-0,64 arası olursa orta, 0,65-0,84 arası olursa kuvvetli ve 0,85-1,00 arası olursa çok kuvvetli bir ilişkiden söz edilebilmektedir. Kısaca korelasyon katsayı değeri, +1'e doğru yaklaştıkça değişkenler arası uyum artmaktadır (Ural ve Kılıç, 2006, 247-248). Basit korelasyon analizine göre, gözlemciler arasındaki korelasyon katsayı değerlerinin 0,85-1,00 arasında olduğu görülmüştür. Bu değerler gözlemciler arası uyumun çok kuvvetli olduğunu göstermektedir.

BULGULAR VE YORUM

Elde edilen bulgular araştırmanın alt sorularına göre aşağıda sunulmuştur. Elde edilen bulgular doğrultusunda yorum yapılmıştır.

1. 10. Sınıf piyano öğretiminde:

- a. *Öğretmen Merkezli öğrenme ortamlarının oluşturulduğu kontrol grubunun ön tutum-son tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur*
Ho:kontrol grubu ö.t.-kontrol grubu s.t.=0

Kontrol ve deney gruplarına ait ön tutum ve son tutum puanları arasındaki ilişki Tablo 3’de sunulmuştur.

Tablo 3. Ön tutum-son tutum puanlarını arasındaki ilişki (korelasyon)

	N	Correlation	P
Kontrol Grubu Ön tutum-Son tutum	6	,789	,062
Deney Grubu Ön tutum-Son tutum	6	,988	,000

Tablo 4’e göre, kontrol grubunun tutum puanları arasındaki korelasyon katsayısı 0,789 ve deney grubunun tutum puanları arasındaki korelasyon katsayısı ise 0,988 olarak hesaplanmıştır. Buradan elde edilen sonuçla, her iki grup için değişkenler arasında pozitif yönlü kuvvetli bir ilişki olduğu söylenebilir. Ayrıca, Tablo 4’de deney grubu ön tutum ile son tutum arasında anlamlı bir farklılık ($P<0,05$) görülmektedir. Deney grubunda uygulanan anlamlandırma stratejisinin bu farka neden olduğu düşünülmektedir.

Yapılan korelasyon analizinden sonra ön tutum ve son tutum değişkenleri göz önünde bulundurularak, piyano dersine ilişkin tutumun toplam puanlarının bu iki değişkene göre anlamlı fark gösterip göstermediği incelenmiştir (Tablo 4).

Tablo 4. Kontrol grubunun ön tutum-son tutum puanlarının Wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları

Sontest-Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	P
Negatif Sıra	2 ^a	2,25	4,50	,184*	,854
Pozitif Sıra	2 ^b	2,75	5,50		
Eşit	2 ^c				

*Negatif sıralar temeline dayalı
a sontest<öntest, b sontest>öntest, c sontest=öntest

Tablo 4 araştırmaya katılan kontrol grubu öğrencilerinin tutum testinden aldıkları puanların deneysel işlem öncesi ve sonrası puanları arasında anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir, ($z=0,184$; $p>0,05$). Bu sonuçlara göre, verilen sıra ortalamalarına göre, negatif ve pozitif sıralar arasındaki farkın az olduğu gözlenmektedir.

beraber, uygulanan geleneksel yöntemin öğrencilerin tutumlarını geliştirmede önemli bir etkisinin olmadığı söylenebilir. Bu durum, ***Ho hipotezinin kabulü anlamına gelmektedir.***

b. Anlamlandırma Stratejilerinin uygulandığı deney grubunun ön tutum-son tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur Ho:deney grubu ö.t.-deney grubu s.t.=0

Tablo 5 incelendiğinde, deney grubu öğrencilerinin tutum testinden aldıkları puanların deneysel işlem öncesi ve sonrası puanları arasında anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($z=2,201$; $p<0,05$). Fark puanlarının sıra ortalaması ve toplamları dikkate alındığında, gözlenen bu farkın pozitif sıralar yani son test puanı lehine olduğu görülmektedir. Sonuçlar, uygulanan anlamlandırma stratejilerinin öğrencilerin tutumlarını geliştirmede önemli bir etkisinin olduğu şeklinde yorumlanabilir. Bu alt problemde ***Ho hipotezi ret edilmiştir.***

Tablo 5. Deney grubunun ön tutum-son tutum puanlarının Wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları

Sontest-Öntest	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Negatif Sıra	0 ^a	,00	,00	2,201*	,028
Pozitif Sıra	6 ^b	3,50	21,00		
Eşit	0 ^c				

*Negatif sıralar temeline dayalı

a sontest<öntest, b sontest>öntest, c sontest=öntest

c. Anlamlandırma Stratejilerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin ön tutum puanları ile Öğretmen Merkezli öğrenme ortamlarının oluşturulduğu kontrol grubu öğrencilerinin ön tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur Ho:deney grubu ö.t.-kontrol grubu ö.t.=0

Tablo 6' e göre, deneysel işlem öncesi deney ve kontrol grubu öğrencilerinin tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur ($U=16,00$; $p>0,05$). Bu sonuçlara göre, deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin tutum puanları açısından deneysel işlem öncesi denk bir seviyede olduğu, yani ***Ho hipotezinin kabul edildiği*** söylenebilir.

Tablo 6. Ön tutum puanlarının deney ve kontrol gruplarına göre Mann Whitney U-testi sonucu

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney Grubu	6	6,83	41,00	16,00	,747
Kontrol Grubu	6	6,17	37,00		

Anlamlılık düzeyi: $p<0,05$

d. Anlamlandırma Stratejilerinin uygulandığı deney grubu öğrencilerinin son tutum puanları ile Öğretmen Merkezli öğrenme ortamlarının oluşturulduğu kontrol grubu öğrencilerinin son tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur H_0 :deney grubu s.t.-kontrol grubu s.t.=0

Tablo 7'a göre, deneysel işlem sonrası deney ve kontrol grubu öğrencilerinin tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur ($U=6,00$; $p>0,05$). Bu durum, ***H₀ hipotezinin kabulü anlamına gelmektedir.*** Ancak, sıra ortalamaları ve toplamları dikkate alındığında, deney grubu öğrencilerinin, kontrol grubu öğrencilerine göre son tutumları aralarındaki farkın daha yüksek ve deney grubu öğrencileri lehine olduğu anlaşılmaktadır. Bu bulgu anlamlandırma stratejilerinin, öğrencilerin tutum puanlarını arttırmada etkili olduğunu göstermektedir.

Tablo 7. Son tutum puanlarının deney ve kontrol gruplarına göre Mann Whitney U-testi sonucu

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Deney Grubu	6	8,50	51,00	6,00	,054
Kontrol Grubu	6	4,50	27,00		

Anlamlılık düzeyi: $p<0,05$

3.10. Sınıf piyano öğretiminde Anlamlandırma Stratejilerinin öğrencilerin öğrenme düzeylerine etkisi nedir?

Deney ve kontrol gruplarının deney öncesi ve sonrası anlamlandırma stratejileri açısından değişim ölçümleri için uygulanan gözlem formundan bir öğrencinin alabileceği en düşük puan 20,00 iken en yüksek puan ise 100,00 olarak derecelendirilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin aldıkları puanlar karşılaştırılmıştır. Tablo 8 incelendiğinde, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deney öncesi puan ortalamaları arasındaki farkın çok az olduğu görülmektedir. Deneysel işlem sonrasında ise, deney grubu öğrencilerinin ortalama puanlarının oldukça artmasına rağmen, kontrol grubu öğrencilerinin ortalama puan artışı dikkate alınmayacak seviyededir. Testlerden alınan en düşük ve en yüksek değerler arası farklarda ortalamalara paralel şekilde gerçekleşmiştir.

Tablo 8. Deney ve Kontrol Gruplarının Deney Öncesi ve Sonrası Anlamlandırma Stratejileri Açısından Değişim Ölçümleri için Betimsel İstatistikler

Gruplar	Gözlem	N	Ortalama	s.s.	En Küçük Değer	En Büyük Değer
Deney Grubu	Deney öncesi	6	58,9583	9,59481	42,50	70,00
	Deney sonrası	6	85,2917	9,05458	74,75	95,50
Kontrol Grubu	Deney öncesi	6	56,3750	10,25274	46,75	71,00
	Deney sonrası	6	56,7500	9,15833	48,00	72,75

b. Öğrencinin parçada belirlenen hedeflere ulaşmak için, parçanın önemli noktalarını ve verilmek istenen bilgiyi belirleyerek parçayı özümsemesi için özetler çıkarması piyano öğrenimini ne ölçüde etkilemektedir?

Deney ve kontrol gruplarının deney öncesi ve sonrası özetleme basamağı için anlamlandırma stratejileri açısından değişim ölçümleri için uygulanan gözlem formundan bir öğrencinin alabileceği en düşük puan 3,00 iken en yüksek puan 15,00 olarak derecelendirilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin aldıkları puanlar karşılaştırılmıştır. Tablo 9’da deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deney öncesi puan ortalamaları arasındaki farkın çok az olduğu, deneysel işlem sonrasında ise, deney grubu öğrencilerinin ortalama puanının oldukça arttığı, kontrol grubu öğrencilerinin ortalama puanının dikkate alınmayacak seviyede kaldığı görülmektedir.

Tablo 9. Özetleme Basamağı için Deney ve Kontrol Gruplarının Deney Öncesi ve Sonrası Anlamlandırma Stratejileri Açısından Değişim Ölçümleri için Betimsel İstatistikler

Gruplar	Gözlem	N	Ortalama	s.s.	En Küçük Değer	En Büyük Değer
Deney Grubu	Deney öncesi	6	9,5000	1,26491	7,25	10,75
	Deney sonrası	6	12,5000	1,29422	11,00	14,00
Kontrol Grubu	Deney öncesi	6	8,3333	1,77951	6,50	11,00
	Deney sonrası	6	8,4167	1,59426	7,00	11,00

c. Öğrencinin parçada belirlenen hedeflere ulaşmak için, çıkarımlar yaparak parçada işlenen teknikleri belirlemesi piyano öğrenimini ne ölçüde etkilemektedir?

Deney ve kontrol gruplarının deney öncesi ve sonrası çıkarımlar yapma basamağı için uygulanan gözlem formundan bir öğrencinin alabileceği en düşük puan 6,00 iken en yüksek puan ise 30,00 olarak derecelendirilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin aldıkları puanlar karşılaştırılmıştır. Tablo 10’da deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deney öncesi puan ortalamaları arasındaki farkın çok az olduğu, deneysel işlem sonrasında ise, deney grubu öğrencilerinin ortalama puanlarının oldukça arttığı, kontrol grubu öğrencilerinin ise ortalama puanlarının dikkate alınmayacak seviyede kaldığı görülmektedir.

Tablo 10. Çıkarımlar Yapma Basamağı için Deney ve Kontrol Gruplarının Deney Öncesi ve Sonrası Anlamlandırma Stratejilerinin Açısından Değişim Ölçümleri için Betimsel İstatistikler

Gruplar	Gözlem	n	Ortalama	s.s.	En Küçük Değer	En Büyük Değer
Deney Grubu	Deney öncesi	6	18,8333	3,09704	13,25	22,00
	Deney sonrası	6	26,3333	2,83137	23,25	29,50
Kontrol Grubu	Deney öncesi	6	17,5417	3,44752	14,25	22,25
	Deney sonrası	6	18,0000	2,46982	15,75	21,25

d. Öğrencinin parçada kazanılması istenilen kritik davranışlar için var olan bilgisi ile yeni bilgi arasında bağlar kurarak tutarlı bir şekilde bütünleştirilmesi; başka bir deyişle ilişkilendirmesi ve bunlar arasındaki farklılıkları bulması piyano öğrenimini ne ölçüde etkilemektedir?

Deney ve kontrol gruplarının deney öncesi ve sonrası ilişkilendirme ve farklılıkların bulunması basamağı için anlamlandırma stratejileri açısından değişim ölçümleri için uygulanan gözlem formundan bir öğrencinin alabileceği en düşük puan 3,00 iken en yüksek puan ise 15,00 olarak derecelendirilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin aldıkları puanlar karşılaştırılmıştır. Tablo 11’de deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deney öncesi puan ortalamaları arasındaki farkın çok az olduğu, deneysel işlem sonrasında ise, deney grubu öğrencilerinin ortalama puanlarının oldukça arttığı, kontrol grubu öğrencilerinin ortalama puanlarının dikkate alınmayacak seviyede kaldığı görülmektedir.

Tablo 11. İlişkilendirme ve Farklılıkların Bulunması Basamağı için Deney ve Kontrol Gruplarının Deney Öncesi ve Sonrası Anlamlandırma Stratejileri Açısından Değişim Ölçümleri için Betimsel İstatistikler

Gruplar	Gözlem	n	Ortalama	s.s.	En Küçük Değer	En Büyük Değer
Deney Grubu	Deney öncesi	6	9,6667	2,03511	7,00	12,00
	Deney sonrası	6	12,7917	1,39119	11,25	14,75
Kontrol Grubu	Deney öncesi	6	8,9583	1,88691	7,50	11,50
	Deney sonrası	6	9,0000	1,86414	7,00	11,50

e. Belirlenen eserde öğrencinin öğreneceği bilgiler ile önceden çalışmış olduğu parçalar arasında karşılaştırmalar yapması piyano öğrenimini ne ölçüde etkilemektedir?

Deney ve kontrol gruplarının deney öncesi ve sonrası karşılaştırmalar yapma basamağı için anlamlandırma stratejileri açısından değişimleri ölçümleri için uygulanan gözlem formundan bir öğrencinin alabileceği en düşük puan 2,00 iken en yüksek puan ise 10,00 olarak derecelendirilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin aldıkları puanlar karşılaştırılmıştır. Tablo 12'e göre deney grubu öğrencilerinin deney öncesi puan ortalaması ile kontrol grubu öğrencilerinin deney öncesi puan ortalaması arasındaki farkın çok az olduğu, deneysel işlem sonrasında ise, deney grubu öğrencilerinin ortalama puanlarının oldukça artmasına rağmen, kontrol grubu öğrencilerinin ortalama puanlarının dikkate alınmayacak kadar az olduğu söylenebilir.

Tablo 12. Karşılaştırmalar Yapma Basamağı için Deney ve Kontrol Gruplarının Deney Öncesi ve Sonrası Anlamlandırma Stratejileri Açısından Değişim Ölçümleri için Betimsel İstatistikler

Gruplar	Gözlem	n	Ortalama	s.s.	En Küçük Değer	En Büyük Değer
Deney Grubu	Deney öncesi	6	5,500	1,22474	4,00	7,00
	Deney sonrası	6	8,6667	1,21106	7,00	10,00
Kontrol Grubu	Deney öncesi	6	5,6250	1,40312	4,25	8,00
	Deney sonrası	6	5,8333	1,15830	4,75	8,00

f. Öğrencinin eser içerisinde saptadığı kazanılması gereken hedefler için, yeni öğrendiği tekniği ya da parça içindeki davranışları çalarak, tekrar ederek hayata geçirecek uygulamalar yapması piyano öğrenimini ne ölçüde etkilemektedir?

Deney ve kontrol gruplarının deney öncesi ve sonrası uygulama yapma basamağı için anlamlandırma stratejileri açısından değişimleri ölçümleri için uygulanan gözlem formundan bir öğrencinin alabileceği en düşük puan 5,00 iken en yüksek puan ise 25,00 olarak derecelendirilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin aldıkları puanlar karşılaştırılmıştır. Tablo 13'e göre deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deney öncesi puan ortalamaları arasındaki farkın çok az olduğu, deneysel işlem sonrasında ise, deney grubu öğrencilerinin ortalama puanlarının oldukça artmasına rağmen, kontrol grubu öğrencilerinin ortalama puanları dikkate alınmayacak seviyede değişim gösterdiği söylenebilir.

Tablo 13.Uygulama Yapma Basamağı için Deney ve Kontrol Gruplarının Deney Öncesi ve Sonrası Anlamlandırma Stratejileri Açısından Değişim Ölçümleri için Betimsel İstatistikler

Gruplar	Gözlem	n	Ortalama	s.s.	En Küçük Değer	En Büyük Değer
Deney Grubu	Deney öncesi	6	13,5417	2,57107	10,00	17,00
	Deney sonrası	6	20,3333	2,23420	18,00	23,00
Kontrol Grubu	Deney öncesi	6	13,6667	1,97273	11,75	16,25
	Deney sonrası	6	13,2917	2,34743	10,50	17,50

g. Öğrencilerin metindeki önemli bilgileri belirleyip uzun süreli belleğe bu şekilde kodlayarak gönderecek notlar alması piyano öğrenimini ne ölçüde etkilemektedir?

Deney ve kontrol gruplarının deney öncesi ve sonrası not alma basamağı için anlamlandırma stratejileri açısından değişim ölçümleri için uygulanan gözlem formundan bir öğrencinin alabileceği en düşük puan 1,00 iken en yüksek puan ise 5,00 olarak derecelendirilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin aldıkları puanlar karşılaştırılmıştır. Tablo 14'a göre, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deney öncesi puan ortalamaları arasındaki farkın çok az olduğu, deneysel işlem sonrasında ise, deney grubu öğrencilerinin ortalama puanlarının oldukça arttığı, kontrol grubu öğrencilerinin ortalama puanlarının dikkate alınmayacak seviyede kaldığı söylenebilir.

Tablo 14. Not Alma Basamağı için Deney ve Kontrol Gruplarının Deney Öncesi ve Sonrası Anlamlandırma Stratejileri Açısından Değişim Ölçümleri için Betimsel İstatistikler

Gruplar	Gözlem	N	Ortalama	s.s.	En Küçük Değer	En Büyük Değer
Deney Grubu	Deney öncesi	6	1,9167	0,46547	1,00	2,25
	Deney sonrası	6	4,6667	0,51640	4,00	5,00
Kontrol Grubu	Deney öncesi	6	2,2500	0,41833	2,00	3,00
	Deney sonrası	6	2,2083	0,74861	1,25	3,50

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde elde edilen bulgular çerçevesinde varılan sonuçlar ve bu sonuçlara yönelik öneriler sunulmuştur.

SONUÇLAR

1. Anlamlandırma stratejileri, öğrencilerin piyano dersine karşı tutumlarını olumlu yönde etkilemektedir.
2. Anlamlandırma stratejileri basamaklarından özetleme basamağı, öğrencinin parçada belirlenen hedeflere ulaşması, önemli noktaları ve verilmek istenen bilgiyi özümsemesi için kullanabileceği bir basamak olduğundan, piyano öğrenimini olumlu yönde etkilemektedir.
3. Çıkarımlar yapma basamağı, öğrencinin parçada kullanılan teknikleri belirlemesi açısından piyano öğrenimini olumlu yönde etkilemektedir.
4. Öğrencinin yeni bilgi ile var olan bilgiyi ilişkilendirmesi ve bunlar arasında farklar bulması piyano öğrenimine katkı sağlamaktadır.
5. Öğrencinin yeni karşılaştığı eserde öğreneceği bilgiler ile öğrendikleri arasında karşılaştırmalar yapması, piyano öğrenimini olumlu yönde etkilemektedir.
6. Uygulama basamağı, öğrencinin teknik ya da parça içindeki davranışları çalarak, tekrar ederek ve hayata geçirerek gerçekleştireceği bir basamak olduğundan, piyano öğrenimine büyük bir katkı sağlamaktadır.
7. Öğrencinin eserdeki önemli yerleri belirleyip notlar alması, piyano öğrenimini olumlu yönde etkilemektedir.

ÖNERİLER

1. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Müzik Bölümü Piyano Dersi Öğretim Programı hazırlanırken anlamlandırma strateji basamaklarını içeren kazanımlara daha fazla yer verilmelidir.
2. Öğrenciler, çalgı eğitiminde basit çalışma yöntemleri yanında kullanılabilir diğer stratejiler konusunda bilgilendirilmelidir.
3. Piyano eğitimi alanında öğrenme ile ilgili araştırmalar artırılmalı, değişik öğrenme stratejilerinin piyano eğitimi üzerine etkisi araştırılmalıdır.
4. Anlamlandırma stratejisi ve diğer öğrenme stratejilerinin çeşitli yaş gruplarında piyano öğrenmeye etkileri araştırılmalıdır.
5. Diğer çalgıların eğitiminde anlamlandırma stratejileri kullanılmalı ve sonuçları değerlendirilmelidir.
6. Piyano eğitiminde öğrenmeye yönelik bu tip çalışmalar artırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akın, Ö. (2007). *Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri 'Anlamlandırma Stratejisi'nin Kullanımı ve Etkililik Düzeyi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aktüze, İ. (2004). *Müziği Anlamak, Ansiklopedik Müzik Sözlüğü. (2. Basım)*. İstanbul: Pan Yayıncılık
- Askerova, S. (1997). *Temel Piyano Eğitimi. (1.Basım)*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Yayınları.
- Bulut, D. (2006). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Piyanos Dersi Öğretim Programlarında Yer Alan Hedef ve Davranışların Kazanılma Durumları. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi. Denizli*. [Online]: <http://www.muzykegitimcileri.net> adresinden 03.04.2009 tarihinde indirilmiştir.
- Büyükoztürk, Ş. (2006). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı (6. Basım)*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (1999). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme. (2. Basım)*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Erden, M. ve Akman, Y. (1998). *Eğitim Psikolojisi, Gelişim Öğrenme Öğretme*. Ankara: Arkadaş Yayınları.
- Erol, İ., L. (1999). *Klasik Müziğe İlgili Duyanlar İçin Kılavuz Kitap*. Ankara: Yurt Renkleri Yayınevi.
- Ertem, Ş. (2003). *Ankara Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Temel Piyanos Eğitiminde Öğrenme Stratejilerinin Kullanılma Durumları ve "Örgütlenme Stratejisi"nin Etkililik Düzeyi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kurtuldu, M., K. (2007). *Bilgiyi İşleme Modeline Dayalı Piyanos Eğitiminde Genel Öğrenme Stratejilerinin Yeri ve Görsel İmajlar Oluşturma Yönteminin Kullanılabilirlik Düzeyi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2008). Orta Öğretim Okullarının Çeşitliliğinin Azaltılması (Genelge). [Online]: <http://ktogm.meb.gov.tr/okul%20cesitliliği/genelge%2081.pdf> adresinden 01.04.2009 tarihinde indirilmiştir.
- Otacıoğlu, S.,G .(2005). *Müzik Öğretmenliği Piyanos Eğitimi Dersi İçin Yeni Bir Model Denemesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Resmi Gazete (2009). *MEB Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Yönetmeliği*. Sayı 27260.
- Tarman, S. (2006). *Müzik Eğitiminin Temelleri*. Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.
- Topses, G. (2003). *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi. (1. Basım)*. Ankara: Nobel Basımevi.
- Tufan, E. ve Güdek, B. (2008). Piyanos Dersi Tutum Ölçeği Geliştirme. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 28.1, 75-90.
- Uçan, A. (1994). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Ural, A. ve Kılıç, İ. (2006). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi. (Genişletilmiş 2.baskı)*. Ankara: Detay Yayıncılık.

